

Veelgestelde vragen

Luxemburg, 4 oktober 2018

Jaarverslag 2017 – Veelgestelde vragen

1. Wat is de rol van de Europese Rekenkamer met betrekking tot de EU-begroting?

Elk jaar **controleren wij de EU-rekeningen en geven wij een oordeel** over twee vragen: of de rekeningen nauwkeurig en betrouwbaar zijn, en of de EU-begroting volgens de regels werd besteed.

Dit vormt de basis van onze **betrouwbaarheidsverklaring**, die we op grond van artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moeten overleggen aan het Europees Parlement en de Raad.

In 2017 bedroegen de EU-uitgaven in totaal 137,4 miljard EUR.

2. Heeft de Europese Rekenkamer de rekeningen over 2017 goedgekeurd?

Ja.

Wij hebben de rekeningen over 2017 goedgekeurd als zijnde betrouwbaar (een “goedkeurend oordeel” gegeven), zoals wij dat sinds 2007 voor ieder begrotingsjaar hebben gedaan. Wij concluderen dat de rekeningen over 2017 de financiële situatie van de EU en haar resultaten over het jaar op alle materiële punten getrouw weergeven.

Naast ons oordeel over de rekeningen moeten wij — op basis van ons controlewerk — een oordeel geven over de vraag of de onderliggende betalingen werden verricht overeenkomstig de EU-regels. Het geschatte foutenpercentage voor betalingen vertoont de afgelopen jaren een voortdurende verbetering: 2014: 4,4 %, 2015: 3,8 %, 2016: 3,1 %, 2017: 2,4 %. Bovendien bevatte in 2017 een aanzienlijk deel van de gecontroleerde uitgaven — voornamelijk op rechten gebaseerde betalingen — geen fouten van materieel belang.

Bijgevolg geven we, voor het tweede achtereenvolgende jaar, een **verklaring met beperking** af voor de betalingen over 2017. Tot en met deze twee voorgaande jaren was ons oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven sinds 1994 elk jaar nog afkeurend geweest.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

3. Wat is een goedkeurend oordeel/oordeel met beperking/afkeurend oordeel?

Een “**goedkeurend oordeel**” betekent dat de cijfers een getrouw beeld geven en in overeenstemming zijn met de regels voor financiële verslaglegging en financieel beheer.

Een “**oordeel met beperking**” houdt in dat de controleurs geen goedkeurend oordeel kunnen afgeven, maar dat de vastgestelde problemen geen diepgaande invloed hebben, ofwel niet aanwezig zijn in de gehele populatie.

Een “**afkeurend oordeel**” duidt op wijdverbreide problemen.

4. Wat is een “materieel foutenpercentage”?

Deze auditterm betekent het niveau waaronder **fouten niet worden geacht significante gevolgen te hebben**. Een materieel foutenpercentage is een foutenpercentage waardoor het besluit van de beoogde gebruiker van het controleverslag waarschijnlijk wordt beïnvloed. Wij en de Europese Commissie hanteren beide een drempel van 2 % om het materieel belang te bepalen.

5. Wat zijn “op rechten gebaseerde betalingen” en “betalingen ter vergoeding van kosten”?

Op rechten gebaseerde betalingen zijn gebaseerd op de vervulling van bepaalde voorwaarden.

Dergelijke betalingen omvatten onder meer rechtstreekse steun voor landbouwers (in het kader van Natuurlijke hulpbronnen), beurzen voor studenten en onderzoekers (in het kader van uitgaven voor concurrentievermogen) en salarissen en pensioenen voor EU-ambtenaren (in het kader van Administratie).

Betalings ter vergoeding van kosten worden verricht wanneer de EU subsidiabele kosten vergoedt die zijn gemaakt voor subsidiabele activiteiten. Dergelijke betalingen worden bijvoorbeeld verricht voor onderzoeksprojecten (in het kader van uitgaven voor concurrentievermogen), investeringen in regionale en plattelandsontwikkeling en opleidingsmaatregelen (gedekt door uitgaven in het kader van Economische, sociale en territoriale cohesie en Natuurlijke hulpbronnen) en ontwikkelingshulpprojecten (in het kader van Europa als wereldspeler).

6. Is het financieel beheer in de EU aan het verbeteren?

Ja.

Het geschatte foutenpercentage voor betalingen vertoont de afgelopen jaren een voortdurende verbetering, van 4,4 % in 2014 naar 2,4 % in 2017. Bovendien vertoonde ongeveer de helft van de gecontroleerde uitgaven in 2017 geen fouten van materieel belang. Bij onze controles hebben wij de afgelopen jaren ook vastgesteld dat de interne controles bij de Commissie en in de lidstaten aanmerkelijk zijn versterkt.

7. Er is echter nog steeds een geschat foutenpercentage van 2,4 %. Wat houdt dat in?

2,4 % is een schatting van het **geldbedrag dat niet had mogen worden betaald** uit de EU-begroting, omdat het niet overeenkomstig de EU-regels werd gebruikt, en dus ook niet beantwoordt aan de

bedoeling die de Raad en het Parlement hadden met de betrokken EU-wetgeving of aan de specifieke nationale wetgeving in de lidstaten.

Typische fouten betreffen onder meer betalingen aan niet in aanmerking komende begunstigen, voor projecten die niet subsidiabel waren, of voor aankopen van diensten, goederen of voor investeringen waarbij de regels voor overheidsopdrachten niet behoorlijk werden toegepast.

8. Houdt dat in dat er 2,4 % aan EU-geld is verspild?

Nee.

Deze benadering kan misleidend zijn, omdat er een belangrijk verschil is tussen een “fout” en “verspilling”. Bij onze toetsing gaan wij na of het EU-geld volgens de regels is besteed, of de in rekening gebrachte kosten naar behoren zijn berekend en of er aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden is voldaan. Dit is wat het percentage 2,4 % inhoudt.

Sommige van deze fouten betreffen betalingen die niet voldeden aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden; zo werden er bijvoorbeeld onjuiste oppervlakten opgegeven door landbouwers, of werd er steun voor onderzoek verstrekt aan een bedrijf dat was aangemerkt als “klein of middelgroot” terwijl het volledig eigendom was van een groot bedrijf. We ontdekten zo’n geval bij de cofinanciering van leningen uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, dat voornamelijk moet worden gebruikt om kleine en middelgrote ondernemingen (kmo’s) te ondersteunen. Een van de financieringsinstrumenten die we hebben gecontroleerd, had echter bijna 80 % van de leningen geïnvesteerd in ondernemingen die geen kmo waren.

In deze gevallen hadden de EU-middelen wellicht nog steeds enige positieve impact en leverden zij enig voordeel op, al werden de voorwaarden voor het gebruik ervan niet volledig in acht genomen. Anderzijds kunnen bepaalde wettige en regelmatige uitgaven toch verspilling betekenen, bijvoorbeeld wanneer er haveninfrastructuur wordt aangelegd zonder dat er naar behoren rekening wordt gehouden met toekomstige vrachtniveaus.

9. Hoe ontstaan fouten?

Fouten ontstaan wanneer personen of organisaties **zich niet houden aan de regels** bij het aanvragen van EU-financiering. Om in aanmerking te komen voor EU-financiering moeten ze enkele specifieke EU-regels en, in veel gevallen, ook nationale regels in acht nemen. Deze regels bestaan om ervoor te zorgen dat de uitgaven niet nadelig zijn voor de werking van de interne markt (zoals aanbestedingsregels en staatssteunregels) en dat de uitgaven met het door de Raad en het Parlement beoogde doel worden verricht.

Fouten ontstaan wanneer deze **regels worden overtreden**, bijvoorbeeld wanneer landbouwers een onjuiste landbouwoppervlakte declareren, projectontwikkelaars zich niet aan openbare aanbestedingsregels houden of onderzoekscentra vergoedingen voor kosten aanvragen die niet zijn verbonden aan door de EU gefinancierde projecten. Zo had in één geval dat we onderzochten de kmo een onjuiste methodologie gebruikt om uurtarieven te berekenen en een te hoge declaratie van de werkuren van bepaalde werknemers opgegeven. Verder waren alle werknemers die voor het project werkzaam waren feitelijk in dienst van een zusteronderneming die geen partij was bij de

subsidieovereenkomst. In een ander geval ontving een landbouwer voorwaardelijke steun, hoewel hij geen enkele agromilieuverbintenis naleefde.

Het Jaarverslag 2017 geeft nog meer voorbeelden van fouten die werden aangetroffen tijdens onze controles.

10. Betreffen fouten gevallen van fraude?

In het overgrote deel van de gevallen niet.

Fraude is een opzettelijk misleidende handeling om een voordeel te behalen. Hoewel het moeilijk kan zijn gevallen van fraude vast te stellen tijdens de standaardcontroleprocedures, constateren wij elk jaar bij onze controletests een aantal vermoedelijke fraudegevallen.

In 2017 troffen wij in ongeveer 700 gecontroleerde verrichtingen 13 gevallen (11 in 2016) van vermoedelijke fraude aan. Al deze gevallen worden gemeld aan OLAF, het Europees Bureau voor fraudebestrijding, dat onderzoek doet en hieraan voor zover nodig follow-up geeft in samenwerking met de autoriteiten van de lidstaten.

11. Zowel de Commissie als de lidstaten hebben de bevoegdheid om fouten te voorkomen en te corrigeren wanneer deze ontstaan. Wat is de impact hiervan op het foutenpercentage?

Over het algemeen hadden corrigerende maatregelen door de autoriteiten in de lidstaten en de Commissie een positieve invloed op het geschatte foutenpercentage.

Indien de Commissie, de autoriteiten van de lidstaten of de onafhankelijke controleurs echter alle beschikbare informatie hadden benut, hadden zij een aanzienlijk deel van de fouten kunnen voorkomen — of ontdekken en corrigeren — voordat de desbetreffende betalingen werden gedaan.

Zo zou, indien deze informatie was gebruikt, het geschatte foutenpercentage in 2017 voor de totale uitgaven voor Natuurlijke hulpbronnen onder de materialiteitsdrempel van 2 % hebben gelegen. Wij zijn van mening dat dit aantoont dat de bestaande controles adequaat zijn, maar dat zij naar behoren moeten worden uitgevoerd.

12. Vorig jaar verklaarde u dat de ERK toewerkte naar een nieuwe single audit-benadering. Wat heeft u anders gedaan voor 2017?

2017 was het eerste jaar waarin een aanzienlijk deel van de uitgaven op alle terreinen van de EU-begroting werd verricht volgens de **nieuwe regels** die van toepassing zijn op het meerjarige financiële kader (MFK) 2014-2020. Inmiddels zijn de interne controles bij de Commissie en in de lidstaten aanmerkelijk versterkt, zodat we verwachten hier meer op te kunnen vertrouwen waar het gaat om het beoordelen van de regelmatigheid van de uitgaven.

Het is ons voornemen een **op een attest gebaseerde aanpak** toe te passen op onze gehele betrouwbaarheidsverklaring, wat betekent dat we ons controleoordeel baseren op de (beheers- en controle)verklaring van de Commissie.

Voor 2017 hebben de controleurs door middel van een pilot deze nieuwe aanpak uitprobeerd op het gebied van cohesie, waaruit beter bleek waar aanhoudende tekortkomingen bestaan, zowel bij de Europese Commissie als in de lidstaten. Dit helpt de verantwoording te bevorderen en het beheer van de EU-financiën verder te verbeteren.

Na de pilot is het onze bedoeling om volgend jaar **het project uit te breiden** tot andere uitgaventerreinen. Op die manier kunnen wij ook onze tijd en middelen richten op doelmatigheidscontroles, waarbij wij nagaan of het EU-beleid daadwerkelijk doeltreffend is en of de uitgavenprogramma's de best mogelijke prijs-kwaliteitsverhouding bieden. Zo onderzochten wij dit jaar twee gevallen waarin de vervoerskosten van benodigdheden veel hoger uitvielen dan de waarde van de benodigdheden zelf. In het eerste geval had het 152 000 EUR gekost om goederen ter waarde van 78 000 EUR te vervoeren. In het tweede geval had het 131 500 EUR gekost om artikelen ter waarde van 70 150 EUR te vervoeren. Nagaan of geld volgens de regels werd besteed, is zeker belangrijk, maar het is niet voldoende. We moeten ook meer kijken naar wat ermee is bereikt.

Het Jaarverslag 2017, inclusief de PERSMAP, is in 23 EU-talen beschikbaar op www.eca.europa.eu